

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/74/2003

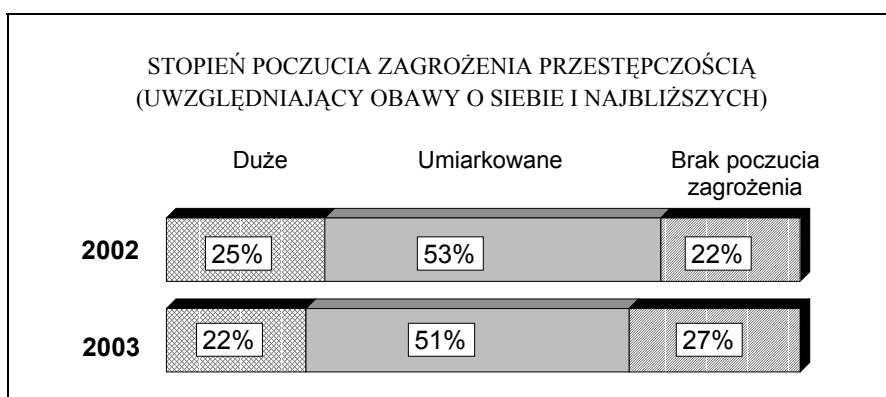
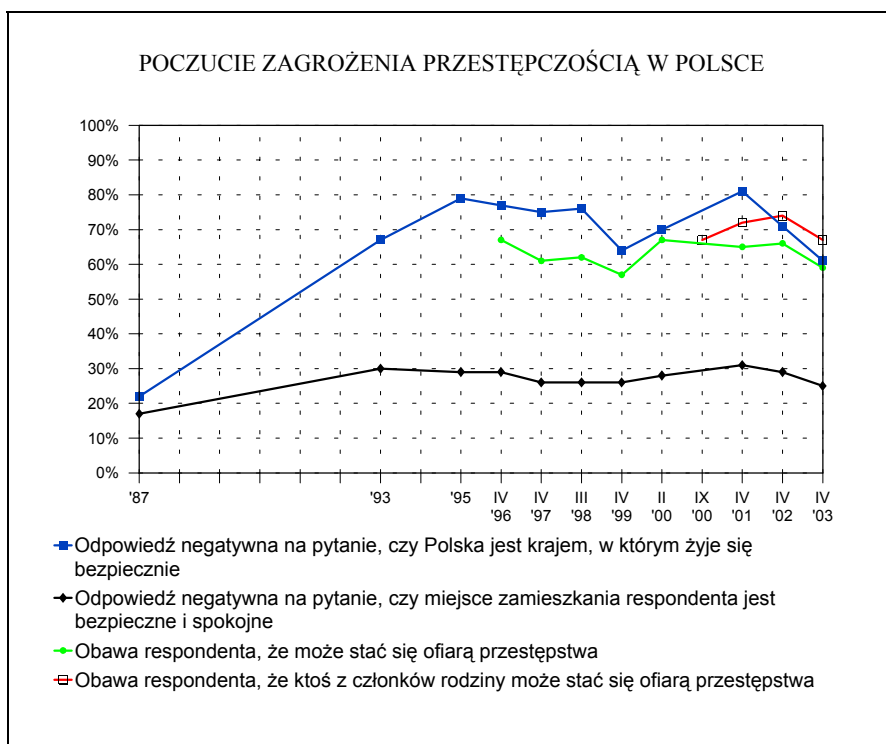
MNIEJSZE POCZUCIE ZAGROŻENIA PRZESTĘPCZOŚCIĄ

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, KWIECIEŃ 2003

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- W tym roku Polacy czują się nieco bezpieczniej. Wskazuje na to poprawa wszystkich czterech wskaźników poczucia zagrożenia przestępczością - opinii o stanie bezpieczeństwa w kraju i miejscu zamieszkania oraz ocen dotyczących obaw o bezpieczeństwo własne i najbliższych.

Od kilku lat systematycznie monitorujemy poczucie zagrożenia przestępczością w Polsce. Problem ten badamy w trzech aspektach: poprzez opinie o ogólnym stanie bezpieczeństwa w kraju, postrzeganie stanu zagrożenia przestępczością w miejscu zamieszkania i wreszcie występowanie osobistych lęków o bezpieczeństwo własne i najbliższych.

Zacznijmy od opinii o stanie bezpieczeństwa w skali kraju i bezpośrednim otoczeniu badanych - ich miejscu zamieszkania¹.

Od początku minionej dekady zdecydowanie przeważa opinia, że Polska jest krajem, w którym nie żyje się bezpiecznie. Liczba badanych wyrażających to przekonanie ulegała tylko niewielkim wahaniom, niezależnie od postępującego faktycznie wzrostu przestępczości. W roku 1999 zaobserwowaliśmy dość znaczący spadek odsetka osób twierdzących, że Polska jest krajem o dużym zagrożeniu przestępczością. Jednak w roku następnym takie postrzeganie naszego kraju znowu się nasiliło, by w 2001 roku osiągnąć poziom, jakiego uprzednio nie notowaliśmy. Był to jednak skok jednorazowy. Rok temu opinie na temat ogólnego stanu bezpieczeństwa w kraju powróciły do poziomu z roku 2000, obecnie zaś są najlepsze od początku lat dziewięćdziesiątych. Niemniej oznacza to, że tylko co trzeci badany (34%) uważa Polskę za kraj, którego mieszkańcy mogą czuć się bezpiecznie.

¹ Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia” (155) przeprowadzono w dniach od 4 do 7 kwietnia 2003 roku na liczącej 1229 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Czy, Pana(i) zdaniem, Polska jest krajem, w którym żyje się bezpiecznie?	Wskazania respondentów według terminów badań										
	'87	'93	'95	IV '96	IV '97	III '98	IV '99	II '00	IV '01	IV '02	IV '03
	w procentach										
Tak	74	26	19	21	24	22	33	28	18	27	34
Nie	22	67	79	77	75	76	64	70	81	71	62
Trudno powiedzieć	4	7	2	2	1	2	4	2	1	2	4

Inaczej kształtują się opinie o stanie bezpieczeństwa w bezpośrednim otoczeniu ankietowanych - ich miejscu zamieszkania. W poprzednich latach niemal nie ulegały one zmianom. Zaobserwowana w tym roku niewielka poprawa ocen sprawiła, że tegoroczny wynik jest najlepszy od początku lat dziewięćdziesiątych. Obecnie blisko trzy czwarte Polaków (73%) czuje się bezpiecznie w swoim miejscu zamieszkania.

Tabela 2

Czy miejsce, w którym Pan(i) mieszka (dzielnica, osiedle, wieś), można nazwać bezpiecznym i spokojnym?	Wskazania respondentów według terminów badań										
	'87	'93	'95	IV '96	IV '97	III '98	IV '99	II '00	IV '01	IV '02	IV '03
	w procentach										
Tak	80	67	69	70	72	72	72	71	68	69	73
Nie	17	30	29	29	26	26	26	28	31	29	25
Trudno powiedzieć	3	3	2	1	2	2	2	1	1	2	2

Oceny stanu bezpieczeństwa w skali kraju w bardzo niewielkim stopniu różnicują czynniki społeczno-środowiskowe i demograficzne. Jedynie mieszkańcy wielkich miast mają wyraźnie gorsze opinie o stanie bezpieczeństwa w Polsce. Natomiast poczucie zagrożenia w miejscu zamieszkania (dzielnicy, osiedlu) w znacznie większym stopniu zależy od wielkości miejscowości. Można wyróżnić trzy kategorie miejscowości o różnym stopniu poczucia bezpieczeństwa, które jest udziałem ich mieszkańców. Bezpiecznie czują się u siebie najczęściej mieszkańcy wsi, nieco rzadziej - osoby mieszkające w miastach małych i średniej wielkości, a stosunkowo najmniej bezpiecznie - mieszkańcy wielkich miast.

Tabela 3

Miejsce zamieszkania	Czy miejsce, w którym Pan(i) mieszka, można nazwać bezpiecznym i spokojnym?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Wieś	86	13	1
Miasto do 20 tys. ludności	72	24	4
- od 21 tys. do 100 tys.	74	24	2
- od 101 tys. do 500 tys.	59	37	4
- powyżej 500 tys.	56	43	0

Brak poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania silnie wpływa na opinie o zagrożeniu przestępczością w skali kraju. Aż ponad cztery piąte badanych, którzy są zdania, że ich miejsce zamieszkania nie zasługuje na określenie „bezpieczne i spokojne”, wyraża krytyczne opinie o stanie bezpieczeństwa w Polsce. Jednak również wśród osób, które w swoim miejscu zamieszkania czują się bezpiecznie, przeważa pogląd, że Polska nie należy do krajów dających poczucie bezpieczeństwa swoim mieszkańcom.

Tabela 4

Czy miejsce, w którym Pan(i) mieszka (dzielnica, osiedle, wieś), można nazwać bezpiecznym i spokojnym*?	Czy, Pana(i) zdaniem, Polska jest krajem, w którym żyje się bezpiecznie?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Tak	43	53	4
Nie	11	85	4

*Pominięto „trudno powiedzieć”

Opinie o stanie przestępczości w kraju kształtują się przede wszystkim pod wpływem informacji na ten temat docierających do społeczeństwa za pośrednictwem środków masowego przekazu. Natomiast postrzeganie stanu bezpieczeństwa w bezpośrednim otoczeniu badanych przeciwnie - jest uwarunkowane przede wszystkim własnymi obserwacjami i doświadczeniami. Niemniej jednak ci, którzy nie czują się bezpiecznie w swoim miejscu zamieszkania, łatwiej uogólniają taką ocenę na cały kraj. Z drugiej strony osoby, które w swoim bezpośrednim otoczeniu nie dostrzegają nasilenia działań

przestępczych, są mniej skore do uważania Polski za kraj o dużym zagrożeniu takimi działaniami. Tłumaczy to różnicę między oceną stopnia zagrożenia przestępczością w jednym i drugim wymiarze, a także między dynamiką tych ocen. Opinie dotyczące kraju są bowiem bardziej podatne na bieżące informacje o spektakularnych działaniach przestępczych dotyczących „wielkiej” przestępczości.

Natomiast na odczuwanie osobistego zagrożenia, lęku o bezpieczeństwo własne i najbliższych, wpływają zarówno informacje medialne, jak i własne doświadczenia, ale zapewne także inne czynniki, np. cechy osobowościowe. Stąd stopień i dynamika poczucia braku bezpieczeństwa osobistego nie przekłada się wprost na ocenę stopnia zagrożenia zarówno w jednym, jak i drugim wymiarze.

Tabela 5

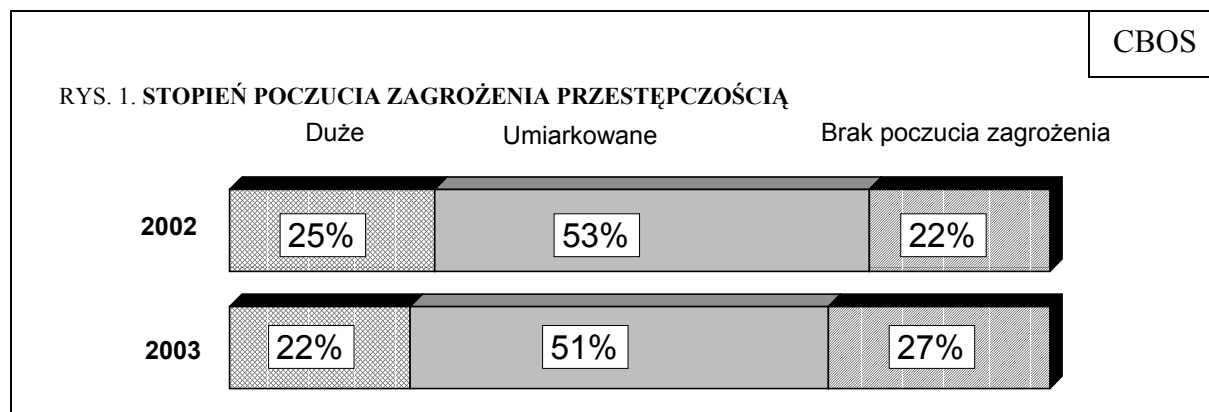
Czy obawia się Pan(i) tego, że może Pan(i) stać się ofiarą przestępstwa?	Wskazania respondentów według terminów badań							
	IV '96	IV '97	III '98	IV '99	II '00	IV '01	IV '02	IV '03
	w procentach							
Nie obawiam się	30	37	35	40	31	34	32	39
Obawiam się, ale nie tak bardzo	50	46	47	43	46	47	52	49
Bardzo się tego obawiam	17	15	15	14	21	18	14	10
Trudno powiedzieć	3	2	3	2	2	1	2	2

Tabela 6

Czy obawia się Pan(i), że ofiarą przestępstwa może stać się ktoś z Pana(i) najbliższej rodziny?	Wskazania respondentów według terminów badań			
	IX 2000	IV 2001	IV 2002	IV 2003
	w procentach			
Nie obawiam się	30	26	25	30
Obawiam się, ale nie tak bardzo	42	45	50	47
Bardzo się tego obawiam	25	27	24	20
Trudno powiedzieć	3	2	1	3

Na podstawie deklaracji ankietowanych dotyczących obaw o bezpieczeństwo własne i osób najbliższych określiliśmy **stopień poczucia zagrożenia przestępczością**. Duże poczucie zagrożenia to odpowiedź „bardzo się tego obawiam” na przynajmniej jedno z dwóch pytań o to, czy badany obawia się, że sam stanie się ofiarą przestępstwa, lub też czy obawia

się, iż ofiarą przestępstwa stanie się ktoś z jego najbliższej rodziny. Umiarkowane poczucie zagrożenia to odpowiedź „obawiam się, ale nie tak bardzo” na co najmniej jedno z tych pytań (przy niewskazaniu odpowiedzi „bardzo się tego obawiam”), natomiast brak poczucia zagrożenia to sytuacja, gdy respondent w obu przypadkach udzielił odpowiedzi „w ogóle się tego nie obawiam” lub „raczej się tego nie obawiam”.

Duże poczucie zagrożenia odczuwa co szósty-siódmy mieszkaniec wsi i małych miast, co czwarty respondent mieszkający w miastach średniej wielkości i aż dwie piąte mieszkańców miast liczących ponad 500 tys. ludności. Zwraca jednak uwagę, że w porównaniu z rokiem ubiegłym wśród ogółu badanych nieco zmniejszyła się liczba osób deklarujących zarówno duże, jak i umiarkowane poczucie zagrożenia. Zapewne ma to związek z tym, że równocześnie zmalała liczba badanych, którzy sami padli ofiarą najczęściej występujących przestępstw kryminalnych - kradzieży i włamań. Zrozumiałe jest bowiem, że poczucie zagrożenia znacznie częściej mają ci, którzy byli obiektem działań przestępczych.

Tabela 7

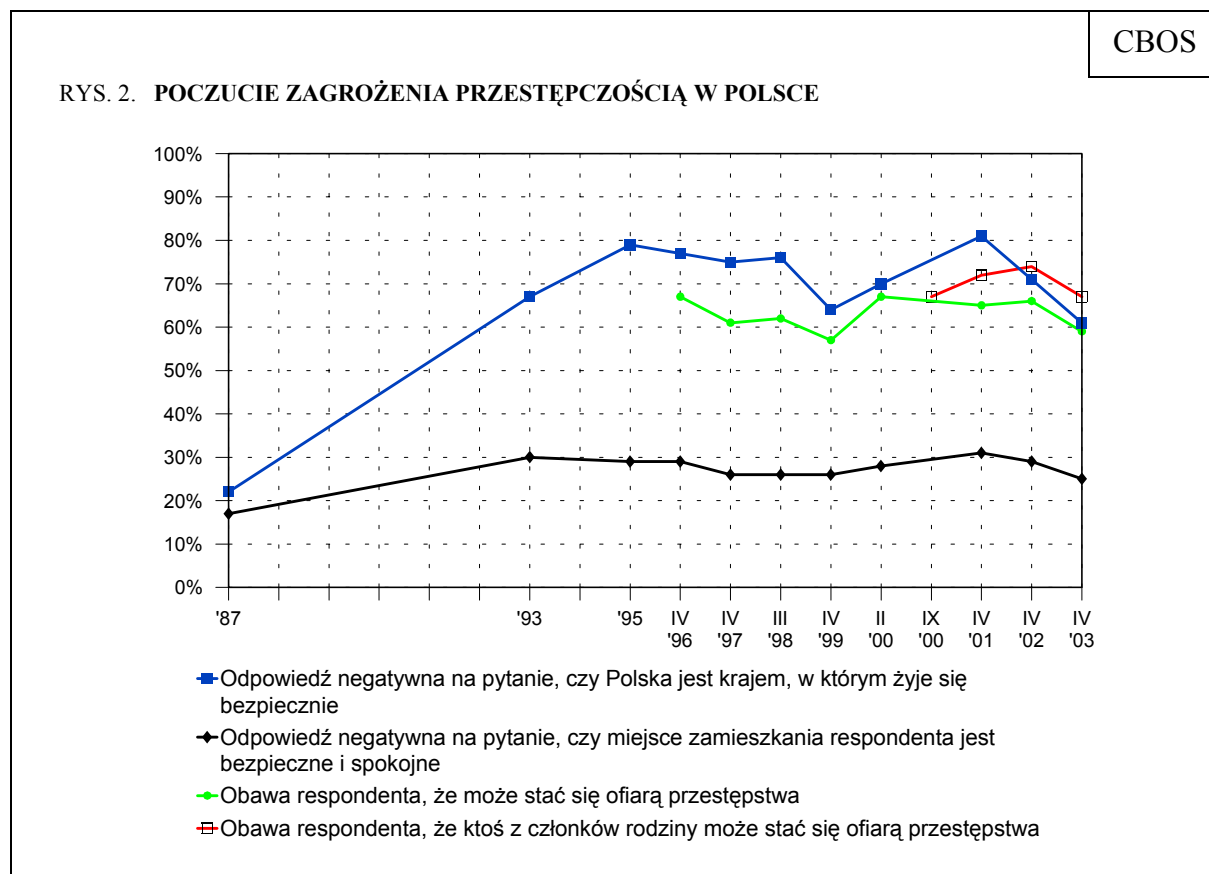
Czy w ostatnich pięciu latach przydarzyła się Panu(i) któraś z wymienionych niżej sytuacji?	Odsetki odpowiedzi twierdzących (według terminów badań)			
	VI 1999	VI 2000	IV 2002	IV 2003
Ukradziono Panu(i) coś	22	19	31	28
Dokonano u Pana(i) włamania (do domu, mieszkania lub budynków gospodarczych)	9	8	17	14
Został(a) Pan(i) napadnięty(a) i obrabowany(a)	4	4	5	5
Został(a) Pan(i) pobity(a) lub umyślnie zraniony(a)	4	3	5	6
Stał(a) się Pan(i) ofiarą innego przestępstwa	4	5	7	4

Tabela 8

Czy w ciągu ostatnich pięciu lat padł(a) Pan(i) ofiarą jakiegos przestępstwa*?	Poczucie zagrożenia przestępczością		
	duże	umiarkowane	brak poczucia zagrożenia
	w procentach		
Tak	31	54	15
Nie	16	50	34

* Wzięto pod uwagę wszystkie przestępstwa wymienione w tabeli 7

Biorąc pod uwagę wszystkie cztery wskaźniki poczucia zagrożenia przestępczością trzeba podkreślić, że w tym roku nie tylko zmalało poczucie zagrożenia osobistego, ale także poprawiły się opinie o stanie bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. Ponadto już drugi rok z rzędu odnotowujemy wyraźną poprawę postrzegania stanu bezpieczeństwa w kraju.

Policyjne dane² wskazują, że w latach 2001 i 2002 przestępczość kryminalna w Polsce malała. Jednocześnie od 2000 roku policja odniosła kilka spektakularnych sukcesów w walce z przestępczością zorganizowaną. Jak widać, nie pozostało to bez wpływu na poczucie bezpieczeństwa Polaków.

Opracował

Michał STRZESZEWSKI

² „Przestępczość w Polsce” - raporty statystyczne 2001 i 2002, opracowane przez Zespół Prasowy Komendy Głównej Policji. Zob. www.kgp.gov.pl

A N E K S

Tabela 1. Czy, Pana(i) zdaniem, Polska jest krajem, w którym żyje się bezpiecznie?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	34	62	4	1229
Płeć				
Mężczyźni	37	61	3	587
Kobiety	32	62	6	642
Wiek				
18-24 lat	32	65	3	190
25-34	35	61	4	222
35-44	42	54	3	211
45-54	35	63	2	273
55-64	24	69	7	143
65 lat i więcej	34	59	7	191
Miejsce zamieszkania				
Wieś	37	57	5	447
Miasto do 20 tys.	38	58	4	148
20-100 tys.	37	57	6	236
101-500 tys.	26	73	2	240
501 tys. i więcej mieszk.	32	67	2	159
Wykształcenie				
Podstawowe	34	59	7	324
Zasadnicze zawodowe	35	61	4	318
Średnie	34	63	4	462
Wyższe	35	63	2	124
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	43	55	1	72
Prac. umysł. niż. szczebla	33	64	3	116
Pracownicy fiz. - umysł.	34	63	3	92
Robotnicy wykwalifikowani	44	54	2	108
Robotnicy niewykwalifik.	45	52	2	46
Rolnicy	28	70	2	53
Pracujący na własny rach.	34	65	2	50
Bierni zawodowo				
Renciści	30	63	7	113
Emeryci	29	64	7	233
Uczniowie i studenci	29	69	2	118
Bezrobotni	36	58	6	162
Gospodynie domowe i inni	40	56	5	64
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	40	57	3	191
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	42	54	3	99
sekt. pryw. poza rolnict.	32	66	2	191
prywatnym gosp. rolnym	28	70	2	59
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	34	62	4	194
300-399	35	65	1	104
400-599	41	55	4	202
600-800	34	62	5	179
Powyżej 800 zł	33	64	3	158
Ocena własnych war. mater.				
Złe	33	62	5	420
Średnie	34	63	4	550
Dobre	38	59	4	259
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	30	61	9	77
Raz w tygodniu	35	60	4	650
1-2 razy w miesiącu	39	55	6	144
Kilka razy w roku	31	66	2	220
W ogóle nie uczestniczy	31	67	3	136
Poglądy polityczne				
Lewica	37	61	3	266
Centrum	37	59	4	351
Prawica	30	68	3	278
Trudno powiedzieć	33	59	7	335

Tabela 2. Czy miejsce, w którym Pan(i) mieszka (dzielnica, osiedle, wieś), można nazwać bezpiecznym i spokojnym?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	73	25	2	1229
Płeć				
Mężczyźni	77	22	2	587
Kobiety	70	28	2	642
Wiek				
18-24 lat	75	24	1	190
25-34	75	24	1	222
35-44	74	24	2	211
45-54	73	25	2	273
55-64	69	28	3	143
65 lat i więcej	70	28	2	191
Miejsce zamieszkania				
Wieś	86	13	1	447
Miasto do 20 tys.	72	24	4	148
20-100 tys.	74	24	2	236
101-500 tys.	59	37	4	240
501 tys. i więcej mieszk.	56	43	0	159
Wykształcenie				
Podstawowe	71	26	3	324
Zasadnicze zawodowe	76	22	1	318
Średnie	73	25	2	462
Wyższe	68	30	2	124
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	75	22	3	72
Prac.umysł.niż.szczebła	66	32	2	116
Pracownicy fiz.-umysł.	69	31	0	92
Robotnicy wykwalifikowani	86	13	1	108
Robotnicy niewykwalifik.	80	20	0	46
Rolnicy	94	6	0	53
Pracujący na własny rach.	69	26	6	50
Bierni zawodowo				
Renciści	64	34	1	113
Emeryci	70	27	3	233
Uczniowie i studenci	68	31	1	118
Bezrobotni	75	23	3	162
Gospodynie domowe i inni	78	20	2	64
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	71	28	1	191
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	81	19	0	99
sekt. pryw. poza rolnict.	73	25	2	191
prywatnym gosp. rolnym	94	6	0	59
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	78	22	0	194
300-399	73	25	2	104
400-599	75	24	1	202
600-800	72	24	4	179
Powyżej 800 zł	68	30	2	158
Ocena własnych war. mater.				
Złe	69	29	2	420
Średnie	73	24	2	550
Dobre	78	21	1	259
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	80	19	1	77
Raz w tygodniu	76	21	2	650
1-2 razy w miesiącu	76	22	2	144
Kilka razy w roku	66	33	1	220
W ogóle nie uczestniczy	61	38	1	136
Poglądy polityczne				
Lewica	73	27	0	266
Centrum	74	24	2	351
Prawica	69	29	2	278
Trudno powiedzieć	76	21	3	335

Tabela 3. Czy obawia się Pan(i) tego, że może Pan(i) stać się ofiarą przestępstwa?
1 - Nie obawiam się; 2 - Obawiam się, ale nie tak bardzo; 3 - Bardzo się obawiam

	(%)				Liczba osób
	1	2	3	Trudno powiedzieć	
Ogółem	39	49	10	2	1229
Płeć					
Mężczyźni	45	48	6	2	587
Kobiety	35	50	13	2	642
Wiek					
18-24 lat	40	53	6	1	190
25-34	40	50	9	1	222
35-44	41	45	12	2	211
45-54	37	50	10	3	273
55-64	38	48	11	2	143
65 lat i więcej	41	47	9	3	191
Miejsce zamieszkania					
Wieś	43	48	7	3	447
Miasto do 20 tys.	49	38	10	2	148
20-100 tys.	38	50	11	1	236
101-500 tys.	36	53	11	1	240
501 tys. i więcej mieszk.	28	54	16	2	159
Wykształcenie					
Podstawowe	42	45	10	3	324
Zasadnicze zawodowe	43	46	9	2	318
Średnie	35	52	11	2	462
Wyższe	38	52	9	0	124
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	42	48	9	1	72
Prac. umysł. niż. szczebla	30	60	9	1	116
Pracownicy fiz.- umysł.	34	55	7	4	92
Robotnicy wykwalifikowani	41	52	5	1	108
Robotnicy niewykwalifik.	44	42	14	0	46
Rolnicy	47	40	11	1	53
Pracujący na własny rach.	38	46	10	6	50
Bierni zawodowo					
Renciści	39	44	15	2	113
Emeryci	42	46	9	3	233
Uczniowie i studenci	36	54	10	0	118
Bezrobotni	37	49	11	2	162
Gospodynie domowe i inni	50	38	10	2	64
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	33	56	9	2	191
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	40	50	8	3	99
sekt. pryw. poza rolnict.	39	51	9	2	191
prywatnym gosp. rolnym	43	46	10	1	59
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	44	44	10	3	194
300-399	33	48	18	0	104
400-599	43	47	8	2	202
600-800	38	50	9	2	179
Powyżej 800 zł	40	51	8	0	158
Ocena własnych war. mater.					
Złe	36	48	13	2	420
Średnie	39	50	9	2	550
Dobre	45	47	6	1	259
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	35	48	14	2	77
Raz w tygodniu	40	50	9	2	650
1-2 razy w miesiącu	44	46	9	2	144
Kilka razy w roku	34	54	7	4	220
W ogóle nie uczestniczy	44	40	16	0	136
Poglądy polityczne					
Lewica	38	53	9	0	266
Centrum	36	53	9	2	351
Prawica	40	48	10	1	278
Trudno powiedzieć	44	42	11	3	335

Tabela 4. Niezależnie od tego, czy obawia się Pan(i) o siebie, to czy obawia się Pan(i), że ofiarą przestępstwa może stać się ktoś z Pana(i) najbliższej rodziny?
1 - Nie obawiam się; 2 - Obawiam się, ale nie tak bardzo; 3 - Bardzo się tego obawiam

	(%)				
	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	30	47	20	3	1229
Płeć					
Mężczyźni	32	47	17	5	587
Kobiety	28	47	22	3	642
Wiek					
18-24 lat	34	48	13	5	190
25-34	26	52	21	1	222
35-44	30	41	25	3	211
45-54	27	48	23	2	273
55-64	29	46	20	5	143
65 lat i więcej	34	46	13	6	191
Miejsce zamieszkania					
Wieś	38	45	13	4	447
Miasto do 20 tys.	32	51	13	4	148
20-100 tys.	26	49	21	4	236
101-500 tys.	27	47	23	3	240
501 tys. i więcej mieszk.	13	47	37	3	159
Wykształcenie					
Podstawowe	34	44	16	6	324
Zasadnicze zawodowe	34	44	19	2	318
Średnie	26	49	21	3	462
Wyższe	22	53	23	3	124
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	28	45	25	2	72
Prac. umysł. niż. szczebla	18	56	23	3	116
Pracownicy fiz.- umysł.	20	51	23	5	92
Robotnicy wykwalifikowani	34	44	20	2	108
Robotnicy niewykwalifik.	31	45	19	6	46
Rolnicy	35	49	15	1	53
Pracujący na własny rach.	20	48	26	6	50
Bierni zawodowo					
Renciści	37	39	22	2	113
Emeryci	32	48	14	6	233
Uczniowie i studenci	29	56	14	1	118
Bezrobotni	31	42	23	3	162
Gospodynie domowe i inni	36	39	23	3	64
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	22	54	20	4	191
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	26	50	19	5	99
sekt. pryw. poza rolnict.	25	45	26	4	191
prywatnym gosp. rolnym	35	49	15	1	59
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	36	41	19	4	194
300-399	30	32	34	4	104
400-599	36	47	16	0	202
600-800	29	47	19	6	179
Powyżej 800 zł	24	52	21	3	158
Ocena własnych war. mater.					
Złe	29	42	25	4	420
Średnie	29	49	19	4	550
Dobre	33	51	13	3	259
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	29	42	25	4	77
Raz w tygodniu	30	50	18	3	650
1-2 razy w miesiącu	36	39	20	4	144
Kilka razy w roku	24	51	20	5	220
W ogóle nie uczestniczy	32	40	24	3	136
Poglądy polityczne					
Lewica	26	51	21	3	266
Centrum	25	50	21	3	351
Prawica	30	45	22	3	278
Trudno powiedzieć	37	43	15	6	335

Tabela 5. Stopień poczucia zagrożenia przestępczością
1 - Duże; 2 - Umiarkowane; 3 - Brak poczucia zagrożenia
(%)

	1	2	3	Liczba osób
Ogółem	22	51	27	1229
Płeć				
Mężczyźni	18	51	31	587
Kobiety	26	51	23	642
Wiek				
18-24 lat	16	54	30	190
25-34	23	55	22	222
35-44	27	43	30	211
45-54	24	51	24	273
55-64	21	50	28	143
65 lat i więcej	16	54	30	191
Miejsce zamieszkania				
Wieś	15	52	33	447
Miasto do 20 tys.	17	50	33	148
20-100 tys.	24	53	23	236
101-500 tys.	25	52	24	240
501 tys. i więcej mieszk.	39	49	13	159
Wykształcenie				
Podstawowe	19	51	30	324
Zasadnicze zawodowe	21	48	31	318
Średnie	24	53	23	462
Wyższe	24	55	22	124
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	27	45	28	72
Prac.umysł.niż.szczebła	25	60	15	116
Pracownicy fiz.-umysł.	24	58	18	92
Robotnicy wykwalifikowani	21	49	31	108
Robotnicy niewykwalifik.	23	51	26	46
Rolnicy	16	52	32	53
Pracujący na własny rach.	26	48	25	50
Bierni zawodowo				
Renciści	24	44	33	113
Emeryci	16	54	30	233
Uczniowie i studenci	17	61	21	118
Bezrobotni	25	47	28	162
Gospodynie domowe i inni	27	39	34	64
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	23	57	21	191
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	21	56	23	99
sekt. pryw. poza rolnict.	27	49	24	191
prywatnym gosp. rolnym	16	55	29	59
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	21	45	34	194
300-399	36	40	25	104
400-599	18	50	32	202
600-800	21	53	26	179
Powyżej 800 zł	23	54	23	158
Ocena własnych war. mater.				
Złe	28	47	25	420
Średnie	20	53	27	550
Dobre	15	55	30	259
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	29	45	26	77
Raz w tygodniu	20	54	26	650
1-2 razy w miesiącu	22	45	33	144
Kilka razy w roku	21	55	24	220
W ogóle nie uczestniczy	28	43	29	136
Poglądy polityczne				
Lewica	24	54	22	266
Centrum	23	54	22	351
Prawica	23	50	27	278
Trudno powiedzieć	18	47	35	335